

___ СПЕЦРИСУНОК

Тип дисципліни	Обов'язкова загальної підготовки
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Мова викладання	Українська
Семестр	Перший-другий
Кількість встановлених кредитів ЄКТС	9,0
Форми навчання, для яких викладається дисципліна	Денна/заочна

Результати навчання Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: вміло використовувати понятійний апарат з фаху; знати основи зображення предметів складної геометричної форми та застосовуючи закон лінійної перспективи, враховуючи форму і пропорції предметів, їх співвідношення у просторі будувати зображення; розуміти логіку світлотіньового відтворення предмета; вміти виконувати зображення об'єктів спостереження за допомогою різних графічних технік; виконувати графічними засобами різноманітні фактури матеріалів та драпірування; вміти за допомогою образотворчої, графічної техніки виконувати зображення фігури людини, ескізи одягу, взуття, аксесуарів; застосовувати у проектно-художній діяльності сучасні методики та спеціальні техніки для візуалізації або проектування виробів легкої промисловості; формувати творче мислення при створенні ескізів моделей, використовуючи різноманітні прийоми та засоби графічного відтворення.

Зміст навчальної дисципліни Малювання простих геометричних тіл. Малювання натюрморту з геометричних тіл. Застосування основних художніх прийомів та засобів виконання зображень. Малювання аксесуарів олівцем. Малювання взуття олівцем. Створення ряду зображень текстур та фактур з передачею тону, форми, об'єму та простору за допомогою графічних засобів виразності (крапка, лінія, штрих, пляма). Зображення спектрів і кольорових поєднань. Виконання малюнку фігури людини за умовно-пропорційною схемою. Побудова стилізованої фігури людини з різним характером руху. Побудова ескізів моделей одягу на фігурі людини із застосуванням пропорційних схем. Особливості зображення деталей жіночого одягу різного покрою. Зображення елементів одягу з драпіруванням. Техніки та способи виконання зображення акварельними фарбами. Оформлення журнального аркуша чоловічого одягу, взуття та аксесуарів із застосуванням різних засобів та прийомів виконання. Оформлення журнального аркуша жіночого одягу, взуття та аксесуарів із застосуванням різних засобів та прийомів виконання. Оформлення журнального аркуша дитячого одягу, взуття та аксесуарів із застосуванням різних засобів та прийомів виконання.

Пререквізити – дисципліна викладається у першому семестрі, на першому курсі.

Кореквізити – основи дизайну і композиції.

Запланована навчальна діяльність: лекцій 0 год., лабораторні заняття 105 год., самостійна робота 165 год., разом – 270 год. за два семестри.

Форми (методи) навчання: лабораторні заняття (з використанням методів візуалізації, майстер-класів), самостійна робота (індивідуальні завдання).

Форми оцінювання результатів навчання: захист лабораторних робіт; захист індивідуальних завдань.

Вид семестрового контролю: залік – 1,2 семестри.

Навчальні ресурси:

1. Кучер С. Л. Спеціальний малюнок та основи композиції : навчально-методичний посібник / С. Л. Кучер. – Кривий Ріг: КДПУ, 2017. – 234 с.
2. Прокопович Т. Основи кольорознавства : навч. посіб. / Т. Прокопович – Луцьк: Волинський національний університет ім. Лесі Українки, 2022. – 124 с.
3. Берlach О. Графічні техніки в образотворчому мистецтві. Навчальний посібник / Олександр Берlach. – Луцьк: Волинська обласна друкарня, 2022. – 103 с. – Режим доступу до ресурсу: https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/20671/1/berlach_posibnyk.pdf
4. Чирва О. Ч. Живопис : навч. посібник / [О. Ч. Чирва, А. В. Сімонова, М. Лобко-Зампасі Д. Ю. Вінтаєв, Ю. О. Сосницький, В. П. Манохін, П. В. Мирончик] ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. – 149 с. – Режим доступу до ресурсу: https://eprints.kname.edu.ua/61347/1/2021_ПЕЧ_7Н_ЖИВОПИС.pdf
5. Горбатюк Н. Практичне ескізування одягу : навч. посіб. для здобувач. освіти закл. проф. (проф.-тех.) освіти / Н. Горбатюк, Л. Авілкова, Г. Откидач, І. Романюк, Г. Животовська. – Київ : Грамота, 2021. – 192 с. [Електронний ресурс], Режим доступу: <https://lib.imzo.gov.ua/wa-data/public/site/books2/pidrucnnyky-posibnyky-profosvita/Eskizuvanya-odyagu.pdf>

Викладач: канд. техн. наук, доцент Галина ЛОБАНОВА

3 Пояснювальна записка

Дисципліна «Спецрисунок» є однією із дисциплін загальної підготовки і займає провідне місце у підготовці фахівців освітнього рівня «бакалавр» за спеціальністю 182 «Технології легкої промисловості» за освітньо-професійною програмою «Індустрія моди в легкій промисловості».

Пререквізити – дисципліна викладається у першому семестрі, на першому курсі.

Кореквізити – основи дизайну і композиції.

Відповідно до **Стандарту вищої освіти** із зазначеної спеціальності та освітньої програми дисципліна має забезпечити:

Компетентності:

ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з зображення виробів легкої промисловості на фігурі людини, що передбачає застосування певних теорій та методів спецрисунку і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК4 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ФК11 Здатність проявляти творче мислення, застосовувати художні засоби, спеціальні техніки для візуалізації виробів легкої промисловості.

програмні результати навчання. Застосовувати у проектно-художній діяльності: сучасні методики та спеціальні техніки для візуалізації виробів легкої промисловості (ПРН.21); художні засоби, антропометричні характеристики для зображення ескізів та проектування одягу, взуття, аксесуарів (ПРН.22). Формувати творче мислення, художній образ, концентрацію ідей, синтез та організацію задумів прийомами та засобами графічного відтворення (ПРН.23).

Мета дисципліни. Формування систематизованих основних базових понять графіки, колористики, стилізації, художньої термінології, які є одним із суттєвих факторів формування у студента компетенцій, що тісно пов'язані з опануванням теорії й методики створення зображення на площині та художнього образу.

Предмет дисципліни. Основи зображення виробів легкої промисловості різноманітного призначення.

Завдання дисципліни. Формування у студентів закономірностей конструктивної і тонової побудови реалістичної форми, її пропорцій, конструктивних, об'ємних, матеріальних і просторових якостей виробів легкої промисловості.

Результати навчання. Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: вміло використовувати понятійний апарат з фаху; знати основи зображення предметів складної геометричної форми та застосовуючи закон лінійної перспективи, враховуючи форму і пропорції предметів, їх співвідношення у просторі будувати зображення; розуміти логіку світлотіньового відтворення предмета; вміти виконувати зображення об'єктів спостереження за допомогою різних графічних технік; виконувати графічними засобами різноманітні фактури матеріалів та драпірування; вміти за допомогою образотворчої, графічної техніки виконувати зображення фігури людини, ескізи одягу, взуття, аксесуарів; застосовувати у проектно-художній діяльності сучасні методики та спеціальні техніки для візуалізації або проектування виробів легкої промисловості; формувати творче мислення при створенні ескізів моделей, використовуючи різноманітні прийоми та засоби графічного відтворення.

4 Структура залікових кредитів дисципліни

Назва розділу (теми)	Кількість годин, відведених на:		
	Денна форма		
	лекції	лабор. роботи	СРС
<i>Перший семестр</i>			
Розділ 1. Побудова форми та її конструкції		18	32
Розділ 2. Застосування основних художніх прийомів та засобів виконання зображень.		6	18
Розділ 3. Малювання виробів (елементів одягу, взуття, аксесуарів)		27	49
Разом за 1-й семестр:	0	51	99
<i>Другий семестр</i>			
Розділ 4. Створення ряду зображень текстур та фактур з передачею тону, форми, об'єму та простору за допомогою графічних засобів виразності (крапка, лінія, штрих, пляма).		6	6
Розділ 5. Зображення фігури людини		24	26
Розділ 6. Техніки та способи виконання зображення акварельними фарбами.		6	12
Розділ 7 Оформлення журнального аркуша жіночого та чоловічого одягу та аксесуарів із застосуванням різних засобів та прийомів виконання.		18	22
Разом за 2-й семестр:	0	54	66

5 Програма навчальної дисципліни

5.1 Зміст лабораторних занять

Перелік лабораторних занять для студентів денної форми навчання

№ ч/ч	Тема лабораторного заняття	Кількість годин
1	2	3
<i>Перший семестр</i>		
1	Малювання простих геометричних тіл. Літ.: [1, 7]	6
2	Малювання натюрморту з геометричних тіл. Літ.: [1, 7]	6
3	Застосування основних художніх прийомів та засобів виконання зображень. Літ.: [1, 7]	6
4	Створення ряду зображень текстур та фактур з передачею тону, форми, об'єму та простору за допомогою графічних засобів виразності (крапка, лінія, штрих, пляма). Літ.: [1, 3, 7]	6
5	Малювання аксесуарів олівцем. Літ.: [1, 3, 7]	6
6	Малювання взуття олівцем. Літ.: [1, 3, 7]	12
7	Зображення спектрів і кольорових поєднань. Літ.: [1-4, 6, 9-11]	9
Разом за 1-й семестр:		51

1	2	3
<i>Другий семестр</i>		
1	Виконання малюнку фігури людини за умовно-пропорційною схемою. Літ.: [1, 5, 7, 12]	6
2	Побудова схематичних зображень динамічних поз людини. Літ.: [1, 5, 7, 12]	6
3	Побудова ескізів моделей одягу на фігурі людини із застосуванням пропорційних схем. Літ.: [1, 5, 7, 12]	6
4	Особливості зображення деталей жіночого одягу різного покрою. Зображення елементів одягу з драпіруванням. Літ.: [1, 7]	6
5	Техніки та способи виконання зображення акварельними фарбами. Літ.: [1-6, 9-11]	6
6	Виконання ескізу одягу акварельними фарбами. Літ.: [1-6, 9-11]	6
7	Оформлення журнального аркуша чоловічого одягу, взуття та аксесуарів із застосуванням різних засобів та прийомів виконання. Літ.: [1-6, 9-11]	6
8	Оформлення журнального аркуша жіночого одягу, взуття та аксесуарів із застосуванням різних засобів та прийомів виконання. Літ.: [1-6, 9-11]	12
Разом за 2-й семестр:		54

У процесі виконання лабораторних робіт з дисципліни студенти набувають практичних навичок, зокрема із: компонування рисунку на аркуші; встановлення пропорційних відношень в натуральних формах і відтворювати їх у зображеннях за принципом «від загального до деталі»; свідомо аналізувати в природі і відображати в рисунку органічні пластичні зв'язки як між окремими об'єктами зображення, так і між їх частинами; виявляти форму предмета за допомогою тону; поетапно виконувати роботу, досягаючи цілісності зображення та його композиційної організації; користуватись різними матеріалами та техніками, необхідними для виконання рисунку. Студенти заочної форми навчання виконують ще й контрольну роботу. Вимоги до її виконання та варіанти визначаються методичними рекомендаціями до виконання контрольних робіт, які кожний студент отримує на кафедрі у період настановної сесії.

5.2 Зміст самостійної (у т. ч. індивідуальної) роботи

Самостійна робота студентів денної форми навчання полягає у систематичному опрацюванні програмного матеріалу з відповідних джерел інформації, підготовці до виконання і захисту лабораторних робіт, формуванні портфолію, виконанні індивідуальних завдань. Завдання на самостійну роботу студентів видається викладачем і передбачає закріплення отриманих теоретичних знань та практичних навичок зображення одягу, взуття, аксесуарів передачі їх об'ємного вигляду, розташування в просторі, світлотіней, фактури та кольору матеріалів за допомогою різних засобів і технік.

Зміст самостійної роботи студентів денної форми навчання

Номер тижня	Вид самостійної роботи	Кіл-сть годин
<i>Перший семестр</i>		
1	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до виконання лабораторної роботи №1. Одержання теми ІЗ.	5
2	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до виконання лабораторної роботи №1. Виконання ІЗ.	6
3	Опрацювання теоретичного матеріалу, виконання лабораторної роботи №1. Виконання ІЗ.	6

12	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до захисту лабораторної роботи № 5 та до виконання лабораторної роботи № 6. Виконання ІЗ.	4
13	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до захисту лабораторної роботи № 6 та до виконання лабораторної роботи № 7. Виконання ІЗ.	4
14	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до захисту лабораторної роботи № 6 та до виконання лабораторної роботи № 7. Виконання ІЗ.	4
15	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до захисту лабораторної роботи № 7 та до виконання лабораторної роботи № 8. Виконання ІЗ.	4
16	Опрацювання теоретичного матеріалу, підготовка до захисту лабораторної роботи № 7 та до виконання лабораторної роботи № 8. Виконання ІЗ.	4
17	Опрацювання теоретичного матеріалу, виконання та підготовка до захисту лабораторної роботи № 8. Виконання ІЗ.	4
18	Опрацювання теоретичного матеріалу, захист лабораторної роботи № 8. Захист ІЗ.	4
Разом:		66

5.2.1 Орієнтовна тематика індивідуального завдання для самостійної роботи студентів (перший семестр)

Самостійно виконати малюнок моделі власного взуття та аксесуарів.

5.2.2 Орієнтовна тематика індивідуального завдання для самостійної роботи студентів (другий семестр)

Самостійно розробити журнальний аркуш дитячого одягу, взуття та аксесуарів із застосуванням різних засобів та прийомів виконання.

6 Технології та методи навчання

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних та сучасних технологій, зокрема: лабораторні заняття; самостійна робота (робота з інформаційними джерелами, використання систем MOODLE). Методи викладання словесні (розповідь, бесіда, пояснення); наочні (ілюстрування навчального матеріалу, показ слайдів), тощо.

Необхідні інструменти, обладнання, програмне забезпечення: художні засоби виконання малюнку, смартфон, додатки для оброблення фото та аналізу його колористики.

7 Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час лабораторних занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою і графіком навчального процесу. При цьому використовуються такі методи поточного контролю:

- захист лабораторних робіт;
- презентація і захист індивідуальних завдань.

Виконана і оформлена лабораторна робота захищається студентом на поточному або наступному занятті.

8 Оцінювання результатів навчання студентів у семестрі

Оцінювання академічних досягнень здобувача вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за інституційною **чотирибальною** шкалою і виставляється в електронному журналі обліку успішності. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих студентом **позитивно**, з урахуванням коефіцієнта вагомості і розраховується в автоматизованому режимі за відповідною програмою. Вагові коефіцієнти змінюються залежно від структури дисципліни і важливості окремих видів її робіт.

Оцінка, яка виставляється за лабораторне заняття, складається з таких елементів: якісного відображення художнього задуму у композиціях та оформлення журнальних аркушів; своєчасний захист лабораторної роботи. У кінці семестру студент має сформувати портфоліо з

журнальних аркушів лабораторних робіт і здати їх при підсумковому контролі.

Термін захисту лабораторної роботи вважається своєчасним, якщо студент захистив її на наступному після виконання роботи занятті. Пропущене лабораторне заняття студент зобов'язаний відпрацювати в лабораторіях кафедри у встановлений викладачем термін з реєстрацією у відповідному журналі кафедри, але не пізніше, ніж за два тижні до кінця теоретичних занять у семестрі.

Виконання індивідуального завдання завершується його презентацією у терміни, встановлені графіком самостійної роботи.

Оцінювання знань студентів здійснюється за такими критеріями:

Оцінка за інституційною шкалою	Узагальнений критерій
Відмінно	студент глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає, логічний виклад відповіді державною мовою (в усній або у письмовій формі), демонструє якісне оформлення малюнку і грамотну передачу будови, об'єму та фактури зображуваного у визначеній техніці. Студент не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки. У роботі допускаються дві-три <i>несуттєві похибки</i>
Добре	отримує студент за правильно виконану роботу з двома-трьома <i>несуттєвими помилками</i> . Такими помилками можуть бути зміна лінії горизонту і точок сходу, пересичення тіней і помилки у визначенні бліків, півтіней та світла. У малюнках допускаються неправильне штрихування поверхонь, невизначеність світлотіней, невдало вибрана кольорова гама.
Задовільно	отримує студент за неповне опанування програмного матеріалу, але отримані знання і набуті практичні навички з розробки виробів легкої промисловості відповідають мінімальним критеріям оцінювання. У малюнках є невіправні неточності і <i>суттєві помилки</i> – невірні пропорції, відсутність півтіней, власної тіні, рефлексу, порушення композиції та пропорцій щодо лінії горизонту та точок сходу, неправильна (суцільна) штриховка, малюнок фарбами суцільний, без лесирування.
Незадовільно	отримує студент за повне незнання і нерозуміння навчального матеріалу або відмову від відповіді і передбачає повторне вивчення студентом дисципліни.

Кожний вид роботи оцінюється за чотирибальною вітчизняною шкалою. Семестрова оцінка (залік) виставляється за результатами поточного контролю, передбаченого робочим планом. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів робіт і відповідних вагових коефіцієнтів, які залежать від структури дисципліни і важливості окремих видів робіт.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів денної форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Перший семестр											
Аудиторна робота							Самостійна робота			Семестровий контроль	
Лабораторні роботи №:							Презентація (ІЗ)			Залік	
1	2	3	4	5	6	7				За рейтингом	
ВК*:							0,8			0,2	0
Другий семестр											
Аудиторна робота								Самостійна робота		Семестровий контроль	
Лабораторні роботи №:								Презентація (ІЗ)		Залік	
1	2	3	4	5	6	7	8			За рейтингом	
ВК*:								0,8		0,2	0

Умовні позначення: ВК – ваговий коефіцієнт, ІЗ – індивідуальне завдання.

Підсумкова семестрова оцінка за інституційною шкалою і шкалою ЄКТС встановлюється в автоматизованому режимі після внесення викладачем усіх оцінок до електронного журналу. Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС наведені у таблиці.

Залік виставляється, якщо середньозважений бал, який отримав студент з дисципліни, знаходиться у межах від 3,00 до 5,00 балів. При цьому за інституційною шкалою ставиться оцінка «зараховано», а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній студентом кількості балів відповідно до таблиці Співвідношення.

Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Інституційна інтервальна шкала балів	Інституційна оцінка, критерії оцінювання		
A	4,75–5,00	5	Зараховано	Відмінно – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навичок
B	4,25–4,74	4		Добре – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками
C	3,75–4,24	4		Добре – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками
D	3,25–3,74	3		Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією
E	3,00–3,24	3		Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
FX	2,00–2,99	2	Незараховано	Незадовільно – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0,00–1,99	2		Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни

9 Питання для самоконтролю результатів навчання

1. Етапи виконання зображення з натури.
2. Перспектива куба.
3. Властивості ліній сходження.
4. Суть методу візування.
5. Суть ліній сходження.
6. Послідовність виконання малюнка простих геометричних тіл.
7. Компонування малюнка на аркуші паперу.
8. Що називається натюрмортом.
9. Види натюрморту.
10. Композиційний центр натюрморту.
11. Характерні частини колодки.
12. Головні пропорції колодки.
13. Відмінні риси колодок для дорослого та дитячого взуття.
14. Послідовність виконання ескізу стопи.
15. Закономірність тональної проробки зображення стопи.
16. Аналіз узагальненого образу стопи.
17. Тональна проробка зображення стопи.
18. Відмінність малювання стопи людини і її гіпсового зліпка.
19. Взаємозв'язок форми взуття і колодки.
20. Особливості зображення взуття з різноманітних матеріалів.

21. Зображення ахроматичного спектра.
22. Зображення хроматичного спектра.
23. Гармонійне поєднання двох кольорів.
24. Гармонійне поєднання трьох кольорів.
25. Емоційна направленість кольорових поєднань.
26. Принцип малювання по пам'яті.
27. Особливості малювання взуття по пам'яті.
28. Принцип виконання зображення з уяви.
29. Послідовність виконання малюнка взуття з уяви.
30. Які основні пропорційні співвідношення частин дитячої, жіночої і чоловічої статур?
31. Які основні відмінності в побудові і пропорціях чоловіків і жінок?
32. Як змінюються пропорції статури людини в динаміці?
33. Які види малюнка використовують для зображення статури людини?
34. Що таке стилізація?
35. Яка існує залежність способів і прийомів зображення від образу людини, форми костюма та інших факторів?
36. Що таке стилізація форми?
37. В чому полягає стилізація фігури людини при виконанні ескізного малюнка?
38. Для зображення якої моделі краще обрати динамічне положення фігури?
39. На що треба звернути увагу, вибираючи постановку фігури, для зображення одягу?
40. У чому полягають особливості рисування фігури людини в одязі?
41. Які особливості техніки виконання ескізів елементів одягу?

10 Начально-методичне забезпечення

Освітній процес процес з дисципліни «Спецрисунок» повністю і в достатній кількості забезпечено необхідною навчально-методичною літературою. Зокрема, викладачами кафедри підготовлено: Спецрисунок : методичні вказівки до виконання лабораторних робіт для студентів спеціальності “Технології легкої промисловості” / Г. Є. Лобанова. – Хмельницький : ХНУ, 2024. – 38 с.

11 Рекомендована література

Основна

1. Кучер С. Л. Спеціальний малюнок та основи композиції : навчально-методичний посібник / С. Л. Кучер. – Кривий Ріг: КДПУ, 2017. – 234 с.
2. Прокопович Т. Основи кольорознавства : навч. посіб. / Т. Прокопович – Луцьк: Волинський національний університет ім. Лесі Українки, 2022. – 124 с.
3. Берlach О. Графічні техніки в образотворчому мистецтві. Навчальний посібник / Олександр Берlach. – Луцьк: Волинська обласна друкарня, 2022. – 103 с. – Режим доступу до ресурсу: https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/20671/1/berlach_posibnyk.pdf
4. Чирва О. Ч. Живопис : навч. посібник / [О. Ч. Чирва, А. В. Сімонова, М. Лобко-Зампасі Д. Ю. Вінтаєв, Ю. О. Сосницький, В. П. Манохін, П. В. Мирончик] ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. – 149 с. – Режим доступу до ресурсу: https://eprints.kname.edu.ua/61347/1/2021_ПЕЧ_7Н_ЖИВОПИС.pdf
5. Горбатюк Н. Практичне ескізування одягу : навч. посіб. для здобувач. освіти закл. проф. (проф.-тех.) освіти / Н. Горбатюк, Л. Авілкова, Г. Откидач, І. Романюк, Г. Животовська. – Київ : Грамота, 2021. – 192 с. [Електронний ресурс], Режим доступу: <https://lib.imzo.gov.ua/wa-data/public/site/books2/pidrucnyky-posibnyky-profsvita/Eskizuvanya-odyagu.pdf>

Додаткова

6. Кольорознавство : навчальний посібник / С.В. Прищенко. — 3-тє вид., випр. і доповн. — К.: Видавничий дім «Кондор», 2018. — 436 с.
7. Гарбуз Р. С. Лінійна перспектива у навчальному рисунку [Текст] : навч. посіб. / Р. С. Гарбуз; Львівська національна академія мистецтв. – Л. : ЗУКЦ, 2009. – 110 с.

8. Михайленко В. Є. Основи композиції (геометричні аспекти) / В. Є Михайленко, М. І. Яковлев. – К.: Каравелла, 2004. – 304с.
9. Туманов І. М. Рисунок, живопис, скульптура: навч. посібник / І. М. Туманов. – Львів: Аверс, 2010. – 496 с.
10. Печенюк П. Кольорознавство [Електронний ресурс] / П. Печенюк // Грані-Т. – 2009. – Режим доступу до ресурсу: <https://issuu.com/lavkababuin.com/docs/kolioroznavstvo>.
11. Практикум. Основи кольорознавства / уклад. Л. Р. Стефанишин, Л. К. Поліщук. Івано-Франківськ : Прикарпатський нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2006. 54 с. : іл. URL : <https://kmvodpmd.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/18/2018/04/Стефанишин.pdf>
12. Розробка колекцій одягу: навчальний посібник. / А.М. Малинська, К.Л. Пашкевич, М.Р. Смирнова, О.В. Колосніченко – К.: ПП «НВЦ Профі», 2018. – 140 с.
13. Пуць В. С. Основи ергономіки та художнього конструювання [Текст] : навчальний посібник / В. С. Пуць, Г. В. Єфімчук. – Луцьк : ІВВ Луцького НТУ, 2018. – 128с. . – Режим доступу до ресурсу: https://lib.lntu.edu.ua/sites/default/files/2022-01/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA_%D0%9E%D0%95%D1%82%D0%B0%D0%A5%D0%9A_182_%D0%A2%D0%9B%D0%9F_2018.pdf

11 Інформаційні ресурси

- 1 Модульне середовище. Режим доступу : <https://msn.khmnu.edu.ua/course/view.php?id=881>
- 2 Електронна бібліотека університету.
Режим доступу : http://lib.khmnu.edu.ua/asp/php_f/plage_lib.php .
- 3 Репозитарій ХНУ. Режим доступу : <https://library.khmnu.edu.ua/#>.